

Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, 28 Ιανουαρίου 2014

ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

Υλικό από τον ιστότοπο της
Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
Καθηγ. ΣΚΟΥΡΤΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΕ19

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- ▶ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
- ▶ ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ ΠΡΙΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΩ
- ▶ ΓΝΩΡΙΖΩ ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΜΙΛΩ
- ▶ ΔΙΚΤΥΩΝΟΜΑΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

▶ Βίντεο

▶ Κόμικ...

Τι είναι τα προσωπικά δεδομένα;

- ▶ Προσωπικά δεδομένα είναι κάθε πληροφορία που σε χαρακτηρίζει, όπως για παράδειγμα το όνομά σου, η διεύθυνσή σου, το τηλέφωνό σου, τα ενδιαφέροντά σου, οι επιδόσεις σου στο σχολείο, οι φωτογραφίες σου, οι απόψεις σου, κ.α.
- ▶ Μερικές φορές τα προσωπικά σου δεδομένα αφορούν ιδιαίτερα ευαίσθητα στοιχεία της ιδιωτικής σου ζωής, όπως στο θρήσκευμά σου, στις πολιτικές σου πεποιθήσεις, στην κατάσταση της υγείας σου ή στην ερωτική σου ζωή.

Πώς χρησιμοποιούνται τα προσωπικά μου δεδομένα;

- ▶ Η φόρμα που συμπληρώνεις για συμμετοχή στο διαγωνισμό της εταιρείας ηλεκτρονικών παιχνιδιών περιέχει προσωπικά σου στοιχεία, όπως όνομα, τηλέφωνο, διεύθυνση και ηλικία.
- ▶ Η εγγραφή σου σε ένα διαδικτυακό (on-line) κατάστημα βιβλίων.
- ▶ Το σχολείο σου τηρεί δεδομένα για τους βαθμούς και τις επιδόσεις σου.
- ▶ Ο γιατρός που επισκέφτηκες τηρεί τις ιατρικές σου εξετάσεις
- ▶ Ο αθλητικός σύλλογος στον οποίο είσαι μέλος τηρεί τα στοιχεία που έδωσες κατά την εγγραφή σου, καθώς και ιατρικά πιστοποιητικά.
- ▶ Το προφίλ σου στο Facebook περιέχει πληροφορίες για τους φίλους σου, τα ενδιαφέροντά σου, αλλά και άλμπουμ με φωτογραφίες σου.
- ▶ Το ηλεκτρονικό φόρουμ για μουσική που παρακολουθείς περιέχει στοιχεία για τις μουσικές προτιμήσεις σου και τους καλλιτέχνες που σε ενδιαφέρουν.

Με «παρακολουθεί» κανείς;

▶ ΓΙΑ ΝΑΔΟΥΜΕ....

Είναι δυνατόν τα προσωπικά μου δεδομένα να χρησιμοποιηθούν... εναντίον μου;

- ▶ Αν δεν προσέξεις πώς και πού τα δημοσιοποιείς ή αν πέσουν σε λάθος χέρια, τα προσωπικά σου δεδομένα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από κάποιους για να σε δυσφημίσουν ή να σε φέρουν σε δύσκολη θέση, αποκαλύπτοντας ιδιωτικές σου στιγμές...
- ▶ Οι πληροφορίες αυτές είναι δυνατόν να δυσκολέψουν τη ζωή σου στο μέλλον, π.χ. όταν θα ψάχνεις για δουλειά ή θα θέλεις να σπουδάσεις στο πανεπιστήμιο ή να πάρεις δάνειο από μία τράπεζα.
- ▶ Σε ακραίες περιπτώσεις μπορεί να πέσεις ακόμα και θύμα υποκλοπής ταυτότητας (δηλαδή κάποιος που έχει τα δεδομένα σου μπορεί να προσποιείται ότι είσαι εσύ) ή θύμα παρενόχλησης και εξαπάτησης.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Σκέφτομαι πριν δημοσιεύσω

Τα γραπτά... Μένουν!!!!!!

- ▶ Έχεις αναλογιστεί τι συνέπειες μπορεί να έχουν σε 12 -15 χρόνια από σήμερα οι δημοσιεύσεις που κάνεις τώρα;
- ▶ Είσαι σίγουρος ότι οι απόψεις σου θα παραμείνουν πάντα οι ίδιες;
- ▶ Καταστάσεις, παρέες, γνώμες για τις οποίες «περηφανεύεσαι» σήμερα, και στις οποίες έδωσες δημοσιότητα μέσω του διαδικτύου, μπορεί να σε φέρουν σε δύσκολη θέση αύριο
- ▶ Φωτογραφίες ...
 - ▶ ...για αυτό ...«πριν δημοσιεύσεις, σκέψου»!!!!!!

Σκέφτομαι πριν δημοσιεύσω

Τα δεδομένα των άλλων... φωτο, βίντεο, αναρτήσεις

- ▶ Θυμήσου ότι για να το κάνεις αυτό πρέπει οπωσδήποτε να έχεις πάρει προηγουμένως την έγκριση (ή αλλιώς τη συγκατάθεση) των ατόμων αυτών!
- ▶ Δεν έχει σημασία το αν αναφέρεις και το όνομά τους με τη δημοσίευση των φωτογραφιών ή όχι: **πρέπει πάντα να έχεις πάρει την έγκρισή τους.**

ΕΣΥ σαν Αρχισυντάκτης

- ▶ Σκέψου καλά τι επιτρέπεις να δημοσιευτεί: χωρίς να «λογοκρίνεις» αυθαίρετα το περιεχόμενο των όσων γράφονται θα πρέπει να ορίσεις το «ύφος», το περιεχόμενο και να ενημερώσεις τους υπόλοιπους... «συντάκτες» κατάλληλα για τους όρους και τις προϋποθέσεις χρήσης της ιστοσελίδας, ιστολογίου, φόρουμ, κλπ.
- ▶ να ζητάς από όσους συμμετέχουν στις συζητήσεις να μη χρησιμοποιούν υβριστική γλώσσα, να μην αποστέλλουν πληροφορίες ρατσιστικού ή ξενοφοβικού περιεχομένου και μην αποκαλύπτουν προσωπικά δεδομένα άλλων προσώπων χωρίς αυτά τα πρόσωπα να έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους.

Στατιστικά

- ▶ Στην Ευρώπη, το 9% των παιδιών ηλικίας 11-16 ετών έπεσαν θύματα παράνομης χρήσης των προσωπικών τους δεδομένων στο διαδίκτυο.
- ▶ Στη Νορβηγία, το 23% των νέων μεταξύ 8 και 18 έτυχε να δουν φωτογραφίες και άλλα προσωπικά τους δεδομένα στο διαδίκτυο χωρίς την έγκρισή τους.
- ▶ Σε άλλη έρευνα μεταξύ νέων, το 2007 περισσότεροι από ένας στους οκτώ βρήκαν «κακή» πληροφορία για αυτούς στο διαδίκτυο.

Έχει συμβεί...

- ▶ «Ανακάλυψε την εικόνα της σε ιστοσελίδα ναζιστικού περιεχομένου»
- ▶ «Πόζες στο... YouTube»
 - ▶ Ο φίλος της ανέβασε τις ...πόζες
- ▶ «Το blog δεν ξεχνάει»
 - ▶ Το κορίτσι με την ακμή...

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Με ποιόν μιλώ;;;;;;

- ▶ Δεν είσαι πάντα σίγουρος με ποιον «μιλάς» στο διαδίκτυο!
- ▶ προφίλ (π.χ. σε χώρους συζητήσεων/ηλεκτρονικά φόρα - forum, ιστολόγια - blogs, υπηρεσίες στιγμιαίων μηνυμάτων - chat, υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης) αποφασίζει ο ίδιος εκείνη τη στιγμή για το ... ποιος θέλει να είναι.
- ▶ Ένα ακραίο αλλά χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ενήλικες - παιδεραστές που παρουσιάζονται ως παιδιά προσπαθώντας να έρθουν σε επαφή με υποψήφια θύματά τους μέσα από διαδικτυακά παιχνίδια ή σελίδες συζητήσεων... Στόχος τους είναι συχνά να κερδίσουν την εμπιστοσύνη ανηλίκων με σκοπό τη σεξουαλική κακοποίηση...

Γνωριμίες στο Διαδίκτυο

- ▶ Είναι πολύ εύκολο να ξεγελαστείς. Ένα φαινομενικά αθώο αλλά κακό άτομο:
- ▶ Να σε διαβάλλει (εκθέτοντας φωτογραφίες σου ή άλλα προσωπικά σου δεδομένα σε μέρη ή άτομα που δεν θα ήθελες).
- ▶ Να προσπαθήσει να σε ξεγελάσει, π.χ. ζητώντας σου να τοποθετήσεις χρήματα σε κάποιο τραπεζικό λογαριασμό (επικαλούμενος κάποια έκτακτη ανάγκη).
- ▶ Να «υποκλέψει» την ταυτότητά σου (π.χ. να αποστέλλει e-mail με τον δικό σου λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να χρησιμοποιεί το προφίλ στο Facebook προσποιούμενος εσένα, κλπ).
- ▶ Να παρενοχλεί εσένα ή τους φίλους σου.
- ▶ Να σε παρασύρει σε συνάντηση με σκοπό να σε εξαπατήσει ή να σου κάνει κακό...

«Ψάρεμα»!!! (Phishing από το fishing)

- ▶ Το phishing γίνεται με την αποστολή κάποιου ψεύτικου παραπλανητικού μηνύματος (συνήθως e-mail), πολλές φορές δελεαστικού, για να σε ξεγελάσει, του οποίου ο πραγματικός αποστολέας δεν είναι αυτός που φαίνεται.
- ▶ Το μήνυμα αυτό αποσκοπεί στο να σε πείσει να δώσεις προσωπικά σου δεδομένα ή να πατήσεις σε κάποιο σύνδεσμο (link), που στην πραγματικότητα δεν είναι «αθώος» (π.χ. είναι δυνατό «πατώντας» τον σύνδεσμο να εγκατασταθεί στον υπολογιστή σου κακόβουλο ή κατασκοπευτικό λογισμικό).
- ▶ Το phishing είναι πλέον αρκετά εξελιγμένο: μπορεί ένα τέτοιο μήνυμα να σε παραπέμπει σε μία ψεύτικη ιστοσελίδα η οποία όμως να είναι πιστό αντίγραφο της αυθεντικής!

«Επικίνδυνα»... παιχνίδια;

Σου αρέσει να παίζεις παιχνίδια μέσω του διαδικτύου, όπως παιχνίδια στρατηγικής, δράσης, ρόλων ή εικονικών χαρακτήρων;;;

- ▶ Ενήλικες με κακόβουλες προθέσεις μπορούν να σε παροτρύνουν να προβείς σε ακατάλληλες συμπεριφορές μέσω κάμερας ή συνομιλιών
- ▶ Μπορούν επίσης να στείλουν κακόβουλο για να αποκτήσουν πρόσβαση στον υπολογιστή σου (και κατ' επέκταση, σε ό,τι προσωπικά δεδομένα τηρείς σε αυτόν).
- ▶ Ορισμένοι συμπαίκτες σου (τους οποίους στην πραγματική ζωή δεν γνωρίζεις) μπορεί κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού να σε προσβάλουν ή ακόμα και να προβούν σε παράνομες ενέργειες εναντίον σου
- ▶ Τυχόν κακή συμπεριφορά του χαρακτήρα που σε εκπροσωπεί στην «εικονική» σου ζωή (avatar) μέσω των διαδικτυακών παιχνιδιών, αν συσχετιστεί με την πραγματική σου ταυτότητα, θα μπορούσε να σε εκθέσει και στην πραγματική σου ζωή, στο παρόν ή και στο μέλλον...

Οι αριθμοί μιλούν...

- ▶ Το 29% των παιδιών ηλικίας 9-16 που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο στην Ευρώπη, έχουν στο παρελθόν επικοινωνήσει από κοντά με κάποιον που γνώρισαν στο διαδίκτυο.
- ▶ Το 8% των παιδιών έχουν συναντήσει από κοντά κάποιον που γνώρισαν στο διαδίκτυο κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Το 1% των παιδιών αυτών (ή 1 στα 7 από αυτά που είχαν τέτοια συνάντηση) ενοχλήθηκαν από αυτού του είδους την εμπειρία.
- ▶ Το 9% των παιδιών ηλικίας 11-16 ετών έπεσαν θύματα παράνομης χρήσης των προσωπικών τους δεδομένων (7% παραβίαση κωδικών και 5% παραβίαση άλλων προσωπικών δεδομένων) ή θύματα οικονομικής απάτης (2%).

Συμβουλές

- ▶ Προσπάθησε όσο είναι δυνατό να χρησιμοποιείς «ψευδώνυμα»
- ▶ Ποιος είναι πίσω από ένα ψευδώνυμο;
- ▶ Προσπάτησε με ζήλο τα αναγνωριστικά σου, τους κωδικούς
 - ▶ Μην βάζεις τις ιστοσελίδες να θυμούνται τους κωδικούς
 - ▶ Μην τους στέλνεις με mail
- ▶ Μην "πατάς" ποτέ πάνω σε «ύποπτα» link...
- ▶ Προσοχή στην "εικονική" σου εικόνα... Μην την συνδέεις με την πραγματική!
- ▶ Προσπάτησε τον υπολογιστή σου από κακόβουλο λογισμικό
- ▶ Όταν είσαι στο διαδίκτυο, η κάμερα να είναι αρχικά πάντα σβηστή...

Δικτυώνομαι με ασφάλεια

Εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα Facebook, mySpace,

- ▶ Είσαι σίγουρος ότι είναι όλοι «φίλοι» σου;
- ▶ Ποιοι είναι οι κίνδυνοι από τη χρήση υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης;
- ▶ Είναι δυνατό κάποιος να υποκλέψει το προφίλ μου;
- ▶ Κι αν σβήσω τελείως το προφίλ μου;
- ▶ Μπορεί κάποιος να υποδυθεί ότι είμαι εγώ;
- ▶ Σε ποιόν ανήκουν τα δεδομένα του προφίλ μου;

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Πώς μπορεί να σε βοηθήσει η Αρχή

- ▶ Αν ανακαλύψεις ότι κάποιος παραβιάζει τα προσωπικά σου δεδομένα, όπως π.χ. ότι τα συλλέγει ή τα δημοσιοποιεί (π.χ. «ανεβάζει» φωτογραφίες σου στο διαδίκτυο) χωρίς τη συγκατάθεσή σου, ενημέρωσε αμέσως τους γονείς σου.
- ▶ Σε περίπτωση που έχεις πέσει θύμα υποκλοπής προσωπικών σου δεδομένων
- ▶ Σε περίπτωση που θέλεις να σβηστεί κάποια πληροφορία για σένα από το διαδίκτυο, πρώτα προσπάθησε να απευθυνθείς στο πρόσωπο που δημοσίευσε την πληροφορία ή μετά στον διαχειριστή της ιστοσελίδας

απευθύνσου στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων για να σε βοηθήσει

Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα,

- ▶ Γραφεία: Κηφισίας 1-3, Τ.Κ. 115 23, Αθήνα
- ▶ Τηλ 210 6475600
- ▶ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: contact@dpa.gr